

8η ΕΝΟΤΗΤΑ

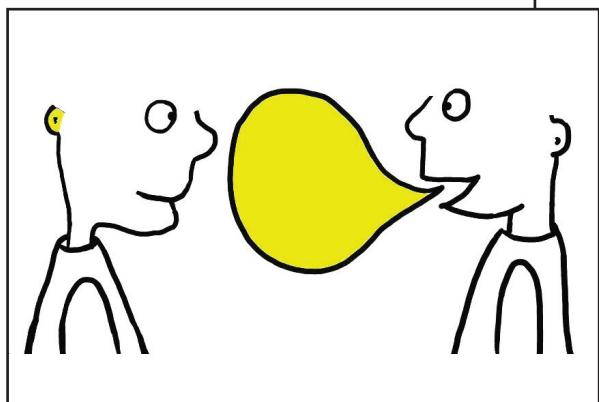
ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Νεοελληνική Γλώσσα
Β΄ Γυμνασίου

Ένα 24ωρο ατέλειωτων απαιτήσεων

Ιδιωτικό σχολείο, σχολικό, ενοίκιο, διακοπές, δασκάλα αγγλικών για ιδιαίτερα μαθήματα, σχολή μπαλέτου, μάθημα τένις, μάθημα καράτε, έξοδα για ρούχα, εξωσχολικές δραστηριότητες, παιδικά πάρτι κάθε σαββατοκύριακο, οδοντίατρος, παιδίατρος, εμβόλια, ορθοδοντικός, οφθαλμίατρος, παιχνίδια, βιβλία, κομπιούτερ, σινεμά, θέατρο, φαγητό έξω, η λίστα δεν τελειώνει...

Και πώς μεταφράζονται όλα αυτά σε ευρώ; Η κατάσταση ανεξέλεγκτη πριν και μετά την οικονομική κρίση. Ο μισθός μεταφράζεται σε ενοίκιο και εξόφληση της κοπέλας που καθαρίζει το σπίτι και φροντίζει τα παιδιά τις ώρες που λείπουν οι γονείς, η μαμά ή ο μπαμπάς ή και οι δύο, από το σπίτι. Τα έξοδα δεν τελειώνουν ποτέ. Αν, για παράδειγμα, το παιδί

θέλει να αγοράσει κάτι από την καντίνα, στο πρώτο ή το δεύτερο διάλειμμα, επειδή όλοι οι φίλοι του το κάνουν, πρέπει να έχει στο πορτοφόλι του 2 με 3 ευρώ. Αν υπολογίσουμε πώς μεταφράζεται αυτό το μήνα, την εβδομάδα, το μήνα, τότε έχουμε μια εικόνα.

Οπότε πού καταλήγουμε; Πουθενά. Γεννιούνται μόνο διλήμματα: Μπαλέτο ή καράτε, ποδόσφαιρο ή μπάσκετ, ιδιωτικό ή δημόσιο; Τα παιδιά είναι χαρούμενα με λίγα. Αγαπούν τα παιχνίδια, όπως τα αγαπούσαμε κι εμείς. Το μόνο κακό είναι ότι νομίζουν (ακόμα) ότι υπάρχει κάπου μια «λεφτιά».

εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 13/11/2010 (διασκευή)

Ένα 24ωρο ατέλειωτων απαιτήσεων

1. Σημειώστε Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) στις παρακάτω προτάσεις:

- Σήμερα η ανατροφή των παιδιών απαιτεί λίγα χρήματα.
- Η δύσκολη αυτή κατάσταση έχει δημιουργηθεί μετά την οικονομική κρίση.
- Τα χρήματα που χρειάζονται για να αγοράζει ένα παιδί καθημερινά φαγητό από την καντίνα του σχολείου είναι περίπου 60 ευρώ το μήνα.
- Οι γονείς αναγκάζονται να επιλέξουν ποιες εξωσχολικές δραστηριότητες θα κάνουν τα παιδιά τους, γιατί δεν μπορούν να τις πληρώσουν όλες.
- Η «λεφτιά» είναι ένα δέντρο που βγάζει λεφτά.

2. Απαντήστε με λίγα λόγια:

- Σε ποιο πρόβλημα αναφέρεται το κείμενο;
- Συμφωνείτε με την πρόταση του κειμένου: *Το μόνο κακό είναι ότι νομίζουν (ακόμα) ότι υπάρχει κάπου μια «λεφτιά»;*

3. Σύμφωνα με το κείμενο, πού πάνε τα χρήματα των γονιών για τα παιδιά τους; Φτιάξτε τις λέξεις σε -είο, όπως στο παράδειγμα.

Ψωνίζουν στην καντίνα του σχολείου > Πάνε στο κυλικείο

• Πληρώνουν δίδακτρα στο σχολείο	>	Πάνε στο
• Πάνε στο γιατρό	>	Πάνε στο
• Πάνε στον οφθαλμίατρο	>	
• Πάνε στον οδοντίατρο	>	
• Αγοράζουν βιβλία	>	
• Τρώνε έξω ψητά	>	

(Για τα ουσιαστικά σε -είο βλ. άσκηση 571 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

4. Κυκλώστε τις εξωσχολικές δραστηριότητες που κάνετε κάθε μήνα. Έχετε υπολογίσει πόσο κοστίζουν αυτές το μήνα;

- φροντιστήριο ελληνικών / αγγλικών / γαλλικών / γερμανικών / ισπανικών
- ιδιαίτερα μαθήματα
- μπάσκετ
- ποδόσφαιρο
- τένις
- αράτε
- κολυμβητήριο
- μπαλέτο / χορός
- ωδείο
- άλλο. Τι; Γράψτε _____, _____, _____.

5. Απαντήστε με λίγα λόγια:

- Αν οι γονείς δεν έχουν πολλά χρήματα, τι νομίζετε ότι πρέπει να κάνουν σχετικά με τις εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών τους;
- Γιατί έχετε επιλέξει κάποιες εξωσχολικές δραστηριότητες; Διασκεδάζετε όταν τις κάνετε;

6. **Ομαδική εργασία.** Μιλήστε με τους/τις συμμαθητές/-τριές σας και φτιάξτε έναν πίνακα με τις εξωσχολικές δραστηριότητες όλων. Φτιάξτε ένα γράφημα που να δείχνει ποιες δραστηριότητες είναι πιο συχνές και ποιες λιγότερο.

Μια μύγα στο σχολείο

Μια μύγα καλοθρεμμένη, ζωηρή, φλύαρη, τρύπωσε στην τάξη την ώρα της αριθμητικής. Στροβιλίστηκε στον αέρα σαν έμπειρη, γυμνασμένη χορεύτρια, και περπάτησε κάπου ανάμεσα σε στεριές και θάλασσες της Αφρικής, στο χάρτη του κόσμου που κρεμόταν αντίκρου μας, στον τοίχο. Μετά βολτάρισε στο ταβάνι και πέταξε ως την έδρα να ξεκουραστεί...

Ο δάσκαλος μας έγραφε νούμερα στον πίνακα και δεν την πήρε χαμπάρι. Ευτυχώς! Γιατί ο κύριος Χριστόφορος, με το ξεθωριασμένο μπλε παντελόνι, τα στρογγυλά συρμάτινα γυαλάκια και το μουστάκι δεν αστειευόταν. Αυστηρός, σοβαρός και λιγλόλογος δε χάριζε κάστανα σε κανέναν. Ποιος να τολμήσει να τον διακόψει, όταν έλυνε προβλήματα; Θα του τράβαγε τ' αυτιά, χωρίς δεύτερη κουβέντα. Νομίζεις πως θα 'κανε το χατίρι στο ζουζούνι; Κάποιοι τρόποι θα σκεφτόταν να το τιμωρήσει.

Για μας, τα παιδιά της πέμπτης Δημοτικού, όμως, η παρουσία της μύγας ήταν πολύ σπουδαίο γεγονός. Πρώτη την είδε η Μαρία με τις κοτσίδες, που τη λέγαμε κορίτσι-ράδιο, γιατί δεν μπορούσε να φυλάξει μυστικό και σκούνησε τη διπλανή της. Εκείνη το ψιθύρισε στα παιδιά του πίσω θρανίου, εκείνα πιο πέρα, κι έτσι, σε λίγο, είχαμε παρατήσει όλοι τους αριθμούς και παρακολουθούσαμε τα σκέρτσα της μύγας, που στριφογύριζε, βουίζοντας, ανάμεσα στα κεφάλια και τους ώμους μας.

Και πήγε η αφιλότιμη και θρονιαστική στο τετραδί του Λευτέρη του χοντρού, με τις φακίδες στα μάγουλα, τη στιγμή ακριβώς που ο κύριος Χριστόφορος είχε τελειώσει τα γραψίματα και στράφηκε προς το μέρος μας ρωτώντας:

– Ποιος θα μου πει, τώρα, δύο δεκαδικούς αριθμούς;
– Η μύγα, μουρμούρισε κάπως δυνατά ο Λευτέρης, βλέποντας τη μύγα να περπατάει μπροστά του.

– Τι λες, βρε; Φώναξε ο δάσκαλος και τινάχτηκε σαν να τον χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα. Η μύγα; Ποια μύγα θα μου πει τους δεκαδικούς; Κάνεις πλάκα, ενώ εγώ ιδρώνω να σας μάθω γράμματα; Έλα δω γρήγορα.

– Να σας εξηγήσω..., προσπάθησε να δικαιολογηθεί σαστισμένο το παιδί.

– Να μην εξηγήσεις τίποτα. Πάρε τη σάκα και τα βιβλία σου κι έλα μαζί μου στο γραφείο του διευθυντή, πρόσταξε θυμωμένος ο κύριος Χριστόφορος.

– Μα δε φταίει, ψιθύρισα.

– Ναι, ναι, δε φταίει..., ακούστηκαν και μερικοί άλλοι.

– Σιωπή εσείς, δε χρειάζομαι δικηγόρους!

Ε, λοιπόν, την ώρα που μάζευε τα πράγματά του ο Λευτέρης, έγινε το αναπάντεχο. Η μύγα, που έβοσκε στο πάτωμα, χαμένη στο δάσος των ποδιών μας, ξαναβρήκε το δρόμο της, βγήκε στην επιφάνεια κι άρχισε πάλι τις τρέλες. Έκανε τούμπες, ζωγράφισε καμπύλες κι ευθείες αόρατες, σκαρφάωσε στο σύρμα της λάμπας, ψηλά στη μέση της αίθουσας, και μετά βούτηξε στο κενό σαν τους αλεξιπτωτιστές, κι άραξε στη μύτη του δασκάλου. Εκείνος την έδιωξε με το χέρι του, μα εκείνη χώθηκε στο μουστάκι του. Την απομάκρυνε ρίχνοντάς της άγριες ματιές. Αλλά το ζουζούνι, το βιολί του. Δεν εννοούσε να ξεκολλήσει. Φτερούγισε μια στιγμούλα και ύστερα κάθισε στην πλάτη του δασκάλου.

– Να την..., είπαμε μ' ένα στόμα. Γι' αυτή τη μύγα θέλαμε να διαμαρτυρηθούμε. Μας ενοχλεί και δε μας αφήνει να προσέξουμε στο μάθημα που αγαπάμε...

– Πώς μπήκε στην τάξη;

– Δεν ξέρουμε. Ξαφνικά την είδαμε.

– Πρόκειται περί σιχαμερού εντόμου, είπε ο κύριος Χριστόφορος. Αλλά θα της δείξω εγώ!

– Με μένα τι θα γίνει; Βρήκε την ευκαιρία να ρωτήσει ο Λευτέρης.

– Εσύ να κάτσεις στη θέση σου και να μη μιλάς, του απάντησε, καθώς άνοιγε το συρτάρι του στην έδρα και έβγαζε μιαν εφημερίδα, που δίπλωσε στα δύο...

Σπύρος Τσίρου, «Τα χάρτινα καράβια», εκδ. Κέδρος, 1980 (διασκευή)

Μια μύγα στο σχολείο

1. Τι έγινε μετά; Γράψτε εσείς ένα τέλος στην ιστορία.

2. Τι σημαίνουν οι παρακάτω φράσεις; Κυκλώστε το σωστό:

- **Δε χάριζε κάστανα σε κανέναν:**
 - α. Δεν έδινε σε κανέναν τίποτα.
 - β. Ήταν πολύ σκληρός και συγχωρούσε εύκολα κανέναν.
 - γ. Δεν έδινε κάστανα σε κανένα μαθητή.

- **Το ζουζούνι το βιολί του:**
 - α. Η μύγα συνέχισε να κάνει το ίδιο και το ίδιο χωρίς να φοβάται το δάσκαλο.
 - β. Η μύγα ζουζούνιζε και ακουγόταν σαν να παίζει βιολί.
 - γ. Η μύγα ξεκόλλησε από το μουστάκι του δασκάλου.

- **«Πρόκειται περί σιχαμερού έντομου» είπε ο κύριος Χριστόφορος:**
 - α. Η μύγα είναι ένα έντομο που μπορεί να μας κάνει κακό.
 - β. Η μύγα είναι ένα έντομο που φοβόμαστε.
 - γ. Η μύγα είναι ένα έντομο που μας προκαλεί αηδία.

3. Απαντήστε με λίγα λόγια στις ερωτήσεις:

- Ποιες φράσεις μάς δείχνουν ότι ο δάσκαλος ήταν πολύ αυστηρός;
- Ο κ. Χριστόφορος είχε δίκιο που ήθελε να τιμωρήσει το Λευτέρη;
- Τι θα κάνατε αν ήσασταν στη θέση του Λευτέρη;

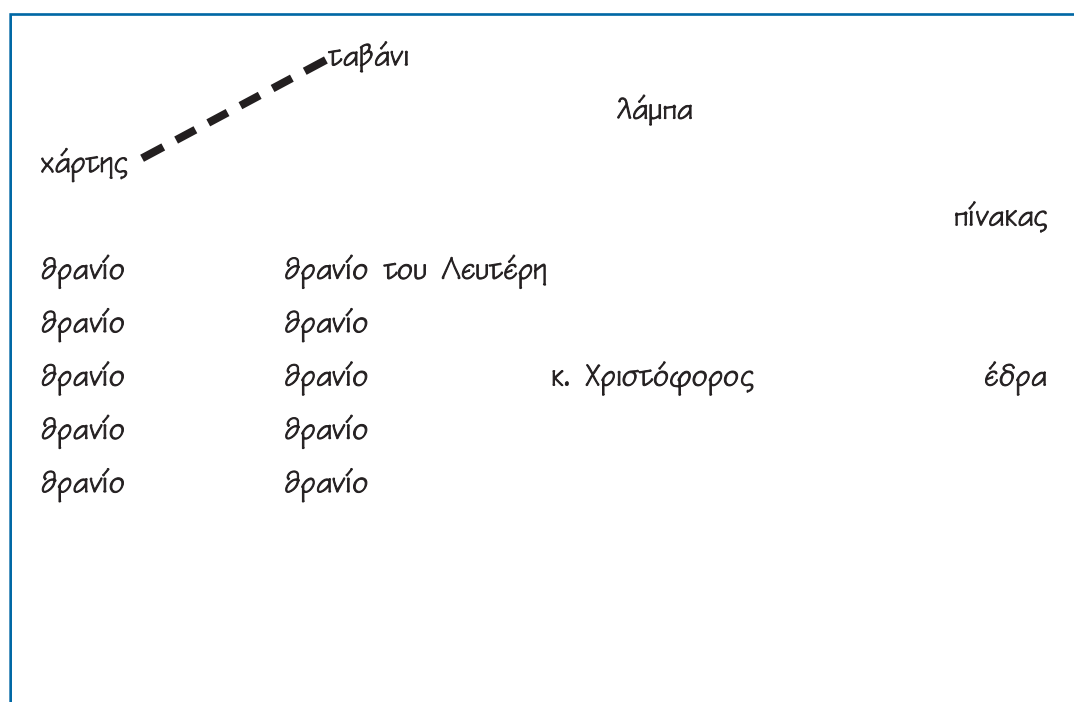

4. Βρείτε 3 επίθετα από το κείμενο που χαρακτηρίζουν τη μύγα και τον κύριο Χριστόφορο, όπως στο παράδειγμα.

Μύγα: *ζωηρή*, _____, _____.

Χριστόφορος: _____, _____, _____.

5. Ζωγραφίστε την πορεία της μύγας μέσα στην τάξη. Θα σας βοηθήσουν οι λέξεις μέσα στο πλαίσιο· εκεί θα ζωγραφίσετε τους ανθρώπους και τα πράγματα μέσα στην τάξη.

6. Συζητήστε στην τάξη:
- Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στο δημοτικό σχολείο που περιγράφει ο συγγραφέας και στο σχολείο που πήγατε εσείς;
 - Πώς ήταν οι δάσκαλοί σας στο δημοτικό σχολείο; Αυστηροί όπως ο κ. Χριστόφορος;

7. Οι λέξεις που τελειώνουν σε -μένος / -μένη / -μένο λέγονται παθητικές μετοχές και προέρχονται από ρήματα. Αντιστοιχίστε τις παθητικές μετοχές του κειμένου με τα ρήματα από τα οποία προέρχονται.

γυμνασμένη	•	• χάνω
ξεθωριασμένο	•	• θυμώνω
σαστισμένο	•	• σαστίζω
θυμωμένος	•	• γυμνάζω
χαμένη	•	• ξεθωριάζω

8. Πώς σχηματίζονται οι παθητικές μετοχές; Γράψτε τις μετοχές, όπως το πρώτο παράδειγμα σε κάθε κατηγορία.

A. ρήματα σε -νω, -ώνω:	χάνω	> χαμένος
	λύνω	> _____
	ψήνω	> _____
	λιώνω	> λιωμένος
	θυμώνω	> _____
	μαλώνω	> _____
	πληρώνω	> _____
	ιδρώνω	> _____
B. ρήματα σε -ζω:	αγοράζω	> αγορασμένος
	σχεδιάζω	> _____
	παρουσιάζω	> _____
ρήματα σε -ζω:	πειράζω	> πειραγμένος
	αλλάζω	> _____
	παίζω	> _____
	τρομάζω	> _____
Γ. ρήματα σε -πω, -βω, -φω, -πτω:	βάφω	> βαμμένος
	σκάβω	> _____
	καλύπτω	> _____
	γράφω	> _____
	σκύβω	> _____
Δ. ρήματα σε -γω, -κω, -χω, -γγω:	ανοίγω	> ανοιγμένος
	πλέκω	> _____
	σφίγγω	> _____
	ελέγχω	> _____
	βρέχω	> _____
Ε. ρήματα σε -εύω:	παντρεύω	> παντρεμένος
	μαζεύω	> _____
	μπερδεύω	> _____
	μαγεύω	> _____
ΣΤ. ρήματα σε -άω και σε -ώ:	αγαπάω -ώ	> αγαπημένος
	κολλάω -ώ	> _____
	χρησιμοποιώ	> _____
ρήματα σε -άω:	κρεμάω	> κρεμασμένος
	περνάω	> _____

9. Οι μετοχές κλίνονται όπως τα επίθετα. Για παράδειγμα:
Ο Νίκος είναι ευτυχισμένος Η Μαρία είναι ευτυχισμένη Το παιδί είναι ευτυχισμένο.

Τώρα σχηματίστε προτάσεις με το ίδιο νόημα, όπως στο παράδειγμα.

- Ο κ. Χριστόφορος είχε θυμώσει πολύ =
Ο κ. Χριστόφορος ήταν πολύ θυμωμένος.
- Ο χάρτης είχε κρεμαστεί στον τοίχο =

- Τα νούμερα είχαν γραφτεί στον πίνακα =

- Η μύγα θρονιάστηκε στο τετράδιο του Λευτέρη =

- Ο δάσκαλος είχε ιδρώσει =

- Ο Λευτέρης είχε σαστίσει =

- Η μύγα είχε χαθεί στα πόδια των μαθητών =

- Η μύγα είχε σκαφαλώσει στη λάμπα =

- Η μύγα χώθηκε στο μουστάκι του δασκάλου =

- Η μύγα κάθισε στην πλάτη του δασκάλου =

- Η εφημερίδα είχε διπλωθεί στη μέση =

10. Βρείτε τις μετοχές, σύμφωνα με το νόημα των προτάσεων. Τα πρώτα γράμματα είναι γραμμένα για να σας βοηθήσουν.

- Ο Γιάννης ήταν στη βροχή για ώρες και τώρα είναι **β**_____.
- Το μπιφτέκι είναι λίγο ωμό, δεν είναι καλά **ψ**_____.
- Η Μαρία έχει χάσει πολλά κιλά τελευταία, είναι φανερά **α**_____.
- Δεν ήξερα τους δρόμους της περιοχής και ήμουν **χ**_____.
- Οι μαθητές έτρεξαν για πολλή ώρα και γύρισαν σπίτι **ιδρ**_____.
- Ο Κώστας έγραψε καλά στο τεστ, γιατί ήταν **δ**_____.
- Έμαθε ότι πέθανε η γιαγιά του και γι' αυτό ήταν πολύ **λ**_____.
- Έβγαλα τα πλυμένα ρούχα από το πλυντήριο και τώρα είναι **κρ**_____ έξω στην απλώστρα.
- Μας κυνήγησε μια αγέλη άγριων σκύλων και γυρίσαμε στο σπίτι μας **φο**_____.

(Για τις παθητικές μετοχές σε -μένος βλ. ασκήσεις 403-405 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

11. Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω μετοχές και περιγράψτε πώς ήταν και πώς ένιωθαν οι μαθητές, ο Λευτέρης και ο κ. Χριστόφορος:

(αγχωμένος, στενοχωρημένος, φοβισμένος, θυμωμένος, αφηρημένος, ιδρωμένος, σαστισμένος, εξαγριωμένος, μαζεμένος)

«Με λένε Χρήστο και προσέχω το περιβάλλον»

«Μαμά, μαμά. Φέρε κι άλλα τσιπς, τελειώσαν». φώναξε ο Χρήστος από τον καναπέ. Μόλις έπεσε το σήμα των ειδήσεων ο Χρήστος στραβομουτσούνιασε, πήρε το τηλεκοντρόλ –οι δίπλες της κοιλίτσας του τρεμόπαιξαν και άλλαξε το κανάλι. Έκανε λίγο ζάπιγκ, δε βρήκε τίποτα ενδιαφέρον, και έφυγε από το σαλόνι αφήνοντας την τηλεόραση ανοιχτή. Μια πολική αρκούδα στη μέση ενός κομματιού πάγου κοιτούσε λυπημένα από το γυαλί.

Ο Χρήστος εισέβαλε στην κουζίνα, άρπαξε το μπολ με τα τσιπς που μόλις τα είχε σερβίρει η μαμά του, άνοιξε το ψυγείο και άρχισε να χαζεύει:

«Σοκολατούχο δεν έχει; Ούτε κόκα κόλα;»

«Υπάρχει και νεράκι του Θεού, Χρήστο μου» είπε η μαμά αναστενάζοντας.

«Φράουλες δεν έχει;»

«Φράουλες χειμωνιάτικα; Πού το είδες αυτό πάλι;»

«Είχε στο σπίτι του Λευτέρη. Είχαν σου λέω. Και πεπόνι».

«Και πισίνα έχουν και ας έχουμε τη θάλασσα δίπλα μας».

«Τι λες; Τέλεια πισίνα έχουν! Μακάρι να 'χαμε κι εμείς».

Ο Χρήστος μιλούσε ακουμπώντας στην πόρτα του ψυγείου. Ακόμη δεν είχε αποφασίσει τι θα έπαιρνε από μέσα. Τελικά την έκλεισε και πήγε στο δωμάτιό του κι έβαλε το τελευταίο CD της Madonna.

«Βαρετούρα» είπε και πήγε στο μπάνιο. Άνοιξε τη βρύση να δει αν έχει ζεστό νερό. Μπα. Άναψε τον θερμοσίφωνα. Ύστερα έβαλε το κινητό του να φορτίζει κι ύστερα πήγε να παίξει Playstation. Μετά από δυο ώρες θυμήθηκε:

«Μαμά, κλείσε τον θερμοσίφωναααα!»

«Έχει ζεσταθεί παιδάκι μου εδώ και ώρα. Θα κάνεις μπάνιο και λούσιμο;»

«Μπα, τίποτα από αυτά. Βαριέμαι».

«Χρειάζεσαι ανοιχτή την τηλεόραση, το CD; Μας ξεκούφανες. Όλα μαζί παίζουν».

«Μαμά, να πεις στον μπαμπά να μου φέρει ένα χάμπουργκερ γυρνώντας απ' το γραφείο;»

«Έχουμε ψάρι».

«Όχι, θέλω χάμπουργκερ. Και πρέπει να πάρουμε καινούριο Playstation. Αυτό είναι χάλια».

«Μια χαρά παίζει».

«Ναι, αλλά έχει βγει καλύτερο μοντέλο».

«Μπορείς να ελευθερώσεις την πρίζα από το φορτιστή σου; Θέλω να βάλω την ψησιέρα».

«Α ωραία!. Φόρτισε το κινητό μου. Θα πάρω τον Θέμη να του πω να πάμε για ποδόσφαιρο αύριο».

«Δεν αρχίζεις να ετοιμάζεσαι για ύπνο;»

«Από τώρα; Περιμένω τον μπαμπά».

Ο μπαμπάς μπήκε στο σπίτι κρατώντας την αγαπημένη σακούλα του Χρήστου. Ο Χρήστος μουρμούρισε ένα γεια στον μπαμπά του, άρπαξε τη σακούλα, ξετύλιξε το χάμπουργκερ, έφαγε μια δαγκωνιά και μετά παράτησε το υπόλοιπο στο τραπέζι. Μετά το ξανασκέφτηκε. Μάξιψε και πέταξε στα σκουπίδια τη συσκευασία και το χάμπουργκερ. Ευχαριστημένος καληνύχτισε τους γονείς του και πήγε για ύπνο. Αύριο τον περίμενε μια σκληρή μέρα. Είχε να γράψει μια εργασία με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος.

«Με λένε Χρήστο και προσέχω το περιβάλλον»

1. Απαντήστε με λίγα λόγια σύμφωνα με το κείμενο:
- Ο Χρήστος δε νοιάζεται για το περιβάλλον. Βρείτε 5 πράξεις του που δεν είναι σωστές.
 - Τρώει σωστά; Ναι ή όχι και γιατί;
 - Διαχωρίζει τα σκουπίδια του; Κάνει ανακύκλωση;
 - Τι σχέση έχει η συμπεριφορά του Χρήστου με αυτό που έδειχνε η τηλεόραση στο σπίτι του: *Μια πολιτική αρκούδα στη μέση ενός κομματιού πάγου να κοιτάζει λυπημένα.*
 - Στο σπίτι σας κάνετε κάτι από αυτά που κάνει ο Χρήστος στο δικό του;

2. Κοιτάξτε τα παρακάτω σκίτσα:
- Τι μας λένε ότι πρέπει να κάνουμε; Γιατί;
 - Εσείς ακολουθείτε αυτούς τους κανόνες στο σπίτι σας;

3. Τι συμβουλές θα δίνετε στον Χρήστο; Αλλάξτε τις προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

Χρήστο, το να τρως τόσα πολλά τσιπς είναι βλαβερό για τον οργανισμό σου!

Το να _____

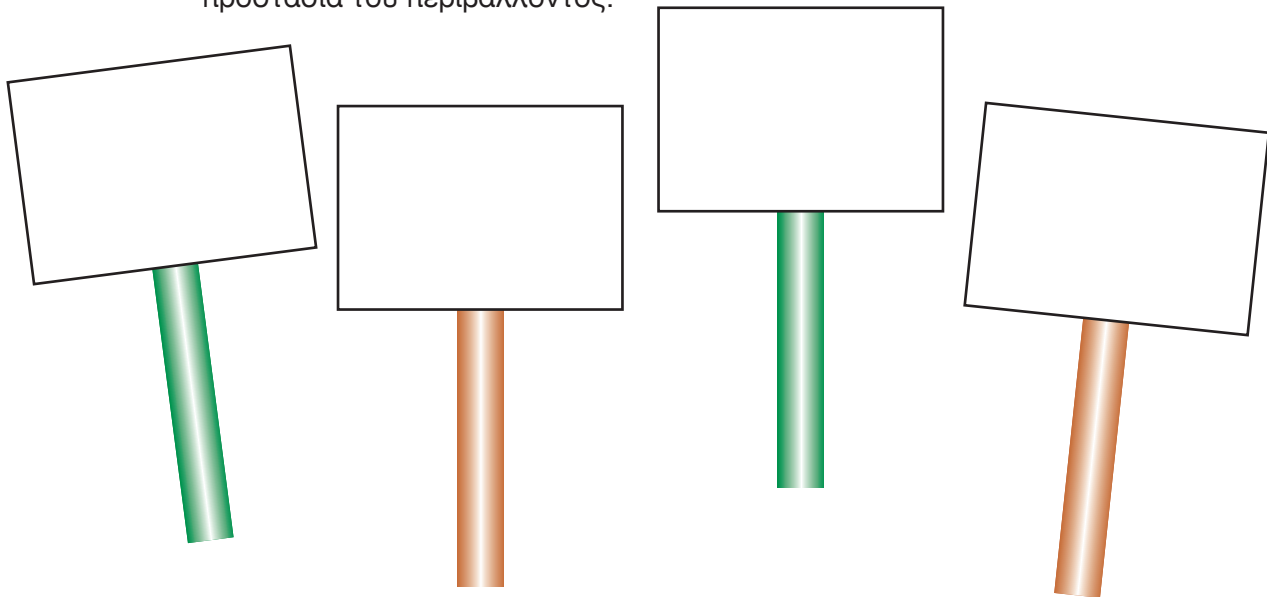
Το να _____

Το να _____

Το να _____

4. Στα παρακάτω πλαίσια γράψτε 4 κανόνες που θα βάζατε σε μια αφίσα για την προστασία του περιβάλλοντος.

5. Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις από το κείμενο, όπως στο παράδειγμα.
 Πώς έφυγε ο Χρήστος από την κουζίνα;
 Έφυγε από την κουζίνα αφήνοντας την τηλεόραση ανοιχτή.

- Πώς είπε η μαμά στο Χρήστο ότι υπάρχει και νεράκι του θεού;
 Το είπε _____.
- Πώς μιλούσε ο Χρήστος;
 Μιλούσε _____ στην πόρτα του ψυγείου.
- Πότε θα του φέρει ο μπαμπάς του Χρήστου το χάμπουργκερ;
 Θα του το φέρει _____ από το γραφείο.
- Πώς μπήκε ο μπαμπάς στο σπίτι;
 Μπήκε _____ την αγαπημένη σακούλα του Χρήστου.

6. Οι λέξεις σε -οντας ή -ώντας λέγονται ενεργητικές μετοχές.

Προσέξτε την ορθογραφία: κρατώντας – αφήνοντας.

- Πότε γράφονται με -ώ (ντας) και πότε με -ο (ντας);
- Σχηματίστε τις μετοχές, όπως στα παραδείγματα:

παίζω	>	παίζοντας
γελώ	>	γελώντας
κρατώ	>	
γυρίζω	>	
διαβάζω	>	

τρέχω	>	
ξεχνάω	>	
τραγουδώ	>	
τηλεφωνώ	>	
ανάβω	>	

(Για τις ενεργητικές μετοχές σε -οντας, -ώντας βλ. ασκήσεις 401-402 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

7. Σκεφτείτε και γράψτε μερικές συμβουλές που θα δίνετε σε όλους τους πολίτες για την προστασία του περιβάλλοντος. Χρησιμοποιήστε όσες περισσότερες ενεργητικές μετοχές μπορείτε, όπως στα παραδείγματα.

Μην πλένετε τα δόντια σας αφήνοντας τη βρύση να τρέχει πολλή ώρα.
Μη φεύγετε από ένα δωμάτιο αφήνοντας το φως ανοιχτό.

8. Διαβάστε μερικές ενέργειες που κάνει παράλληλα ο Χρήστος στο σπίτι του και δεν είναι σωστές, γιατί καταναλώνει ενέργεια χωρίς να χρειάζεται:

- Κοιμάται **αφήνοντας** ένα λαμπάκι αναμμένο όλη τη νύχτα.
- Τρώει **έχοντας** την τηλεόραση ανοιχτή χωρίς να παρακολουθεί το πρόγραμμα.
- Αποφασίζει τι θα πάρει από το ψυγείο **κρατώντας** την πόρτα του ψυγείου ανοιχτή για πολλή ώρα.
- **Μην κάνοντας** ανακύκλωση, ο Χρήστος επιβαρύνει το περιβάλλον με περισσότερα σκουπίδια.

9. Εσείς κάνετε κάτι που βλάπτει το περιβάλλον; Τι; Γράψτε όπως στα παραπάνω παραδείγματα.

10. Αλλάξτε τις προτάσεις με τα μαύρα γράμματα βάζοντας στη θέση τους ενεργητικές μετοχές, όπως στα παραδείγματα.

Όταν μπήκε ο μπαμπάς στο σπίτι, μας είπε τα ευχάριστα νέα.

Μπαίνοντας ο μπαμπάς στο σπίτι, μας είπε τα ευχάριστα νέα.

Αφού δεν ήξερε τι να κάνει, ο Γιάννης μού τηλεφώνησε.

Μην ξέροντας τι να κάνει, ο Γιάννης μού τηλεφώνησε.

- Καθώς ο Κώστας **περνούσε** από τον φούρνο, πήρε ψωμί.

- Την ώρα που κοιτάζε τηλεόραση, **η Ματίνα έτρωγε.**

- Επειδή **δεν ήθελε να μας ενοχλήσει,** μας άφησε τα βιβλία έξω από την πόρτα του διαμερίσματος.

Μη

- Τα παιδιά ήρθαν στο σπίτι **με τα πόδια.**

- Ο πατέρας μπήκε στο σπίτι **ενώ κρατούσε ένα τεράστιο κουτί.**

- Καθώς **ανέβαινε τη σκάλα,** βρήκε το χαμένο της δαχτυλίδι.

Και δυο καλές ειδήσεις για τους πάγους της Αρκτικής και τις πολικές αρκούδες

Οι πολικές αρκούδες ζουν και κυνηγούν πάνω σε νησίδες πάγου

Σε αντίθεση με ό,τι πιστεύουν πολλοί κλιματολόγοι, η υποχώρηση των πάγων της Αρκτικής δεν είναι μη αναστρέψιμη, υποδεικνύει νέα μελέτη στο περιοδικό Nature, ενώ μια δεύτερη έρευνα προβλέπει ότι οι πολικές αρκούδες θα συνεχίσουν να έχουν πάγο να σταθούν και να επιβιώσουν.

Προηγούμενες μελέτες προβλέπουν πάντως ότι τα επόμενα χρόνια η Αρκτική δεν θα έχει καθόλου πάγο το καλοκαίρι και θα είναι ουσιαστικά μια απέραντη θάλασσα. Άλλες έρευνες έδειχναν ότι η απώλεια θα είναι μη αναστρέψιμη.

Δυσοίωση ήταν και η πρόβλεψη μιας ομοσπονδιακής μελέτης, η οποία δημοσιεύτηκε πριν από τέσσερα χρόνια και προειδοποιούσε ότι τα δύο τρίτα του βιότοπου της πολικής αρκούδας θα έχουν εξαφανιστεί έως τα μέσα του αιώνα.

Η δεύτερη μελέτη, η οποία παρουσιάστηκε στο συνέδριο της Αμερικανικής Γεωφυσικής Εταιρείας στο Σαν Φρανσίσκο, καταλήγει στο αισιόδοξο συμπέρασμα ότι η πολική αρκούδα δεν θα χάσει άμεσα τον πάγο κάτω από τα πόδια της.

Η ομάδα της Στέφανι Φίρμαν στο Παρατηρητήριο Γης Lamont-Doherty της Νέας Υόρκης υπολογίζει ότι, παρά την αύξηση της θερμοκρασίας, ο πάγος θα παραμείνει στη βόρεια πλευρά του καναδικού αρκτικού αρχιπελάγους και στη Γροιλανδία.

Μια περιοχή μισού εκατομμυρίου τετραγωνικών χιλιομέτρων θα παραμείνει καλυμμένη από πάγο όλη τη διάρκεια του έτους μέχρι τα τέλη του 21ου αιώνα, εκτιμούν οι ερευνητές.

Παρά τις αισιόδοξες νέες μελέτες, πάντως, το μέλλον της πολικής αρκούδας συνεχίζει να φαίνεται χλωμό. Σύμφωνα με την Κόκκινη Λίστα των απειλούμενων ειδών, η πολική αρκούδα είναι σήμερα «ευάλωτο» είδος.

εφημ. TO ΒΗΜΑ, 16/12/2010 (<http://www.tovima.gr/>)

Και δυο καλές ειδήσεις για τους πάγους της Αρκτικής και τις πολικές αρκούδες

1. Διαβάστε το κείμενο και κυκλώστε τη σωστή απάντηση:

- **Σύμφωνα με μια νέα μελέτη στο περιοδικό Nature, η υποχώρηση των πάγων:**
 - α. θα μπορούσε να σταματήσει.
 - β. δεν πρόκειται να σταματήσει ποτέ.
 - γ. θα συνεχίσει με πιο γρήγορους ρυθμούς τα επόμενα χρόνια.
- **Προηγούμενες μελέτες προβλέπουν ότι η Αρκτική τα επόμενα χρόνια:**
 - α. θα εξαφανιστεί.
 - β. θα γεμίσει πάγο.
 - γ. θα είναι μόνο θάλασσα χωρίς πάγους.
- **Σύμφωνα με μια ομοσπονδιακή μελέτη μέχρι τα μέσα του αιώνα:**
 - α. τα περισσότερα μέρη στα οποία ζει η πολική αρκούδα θα εξαφανιστούν.
 - β. μόνο λίγοι βιότοποι της πολικής αρκούδας θα εξαφανιστούν.
 - γ. όλοι οι βιότοποι της πολικής αρκούδας θα εξαφανιστούν.
- **Η ομάδα της Στέφανι Φίρμαν στο Παρατηρητήριο Γης Lamont-Doherty της Νέας Υόρκης υπολογίζει ότι στη βόρεια πλευρά του καναδικού αρκτικού αρχιπελάγους και στη Γροιλανδία:**
 - α. ο πάγος θα καλύπτει μια περιοχή ενός εκατομμυρίου τετραγωνικών χιλιομέτρων μέχρι τα τέλη του 21ου αιώνα.
 - β. όλοι οι πάγοι θα εξαφανιστούν τελείως μέχρι τα τέλη του 21ου αιώνα.
 - γ. ο πάγος θα καλύπτει μια περιοχή μισού εκατομμυρίου τετραγωνικών χιλιομέτρων μέχρι τα τέλη του 21ου αιώνα.
- **Γεγονός παραμένει πάντως ότι:**
 - α. η πολική αρκούδα θα επιβιώσει σίγουρα.
 - β. η πολική αρκούδα δύσκολα θα επιβιώσει.
 - γ. η πολική αρκούδα δεν πρόκειται να επιβιώσει και θα εξαφανιστεί άμεσα.

2. Απαντήστε με λίγα λόγια:

- Σε ποιο θέμα αναφέρεται το άρθρο;
- Τι νομίζετε ότι χρειάζεται να γίνει για να προστατευτούν οι πολικές αρκούδες;
- Γνωρίζετε και άλλα «απειλούμενα» είδη στον πλανήτη; Ποια και γιατί κινδυνεύουν;

3. Βρείτε τις σύνθετες λέξεις που υπάρχουν στο κείμενο και παράγονται από τις παρακάτω λέξεις (πρόθεση / μόριο + ρήμα), όπως στο παράδειγμα.

εκ	+	αφανίζομαι	>	εξαφανίζομαι
υπό	+	χωρώ		
ανά	+	στρέφω		
υπό	+	δείχνω		
προ	+	βλέπω		
επί	+	βιώνω		
υπό	+	λογίζομαι		
κατά	+	λήγω		
παρα	+	μένω		
προ	+	ειδοποιώ		

4. Σχηματίστε παρασύνθετες λέξεις που προέρχονται από τις παραπάνω σύνθετες λέξεις που γράψατε, όπως στο παράδειγμα.

εξαφανίζομαι	>	εξαφάνιση
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	
	>	

(Για τους μηχανισμούς της σύνθεσης και της παραγωγής βλ. ασκήσεις 537-552 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

5. **Ομαδική εργασία:** Αναζητήστε πληροφορίες για το φαινόμενο του θερμοκηπίου και για τις αιτίες που προκαλούν το λιώσιμο των πάγων. Σκεφτείτε και γράψτε τις πιθανές συνέπειες της εξαφάνισης των πάγων.

Η κοινωνική ανισότητα βλάπτει σοβαρά την υγεία

Οι οικονομικά ασθενέστεροι είναι αυτοί που νοσούν πιο πολύ και πιο σοβαρά σε μια κοινωνία. Η παχυσαρκία, η κατάθλιψη και το στρες με όλες τις συνέπειές τους στην καρδιά και γενικότερα στην υγεία, αυξάνονται εκεί όπου μειώνεται το εισόδημα, αποδεικνύοντας για μια άλλη φορά ότι η εργατική τάξη πάει (πιο γρήγορα) στον Παράδεισο.

Σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, οι ανισότητες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Οι τεράστιες διαφορές ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες δημιουργούν σοβαρά προβλήματα υγείας στους φτωχούς, με πολύ άσχημες συνέπειες. Σύμφωνα με έρευνες του Βρετανού επιδημιολόγου Richard Wilkinson, σε περιοχές με μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες μειώνεται ο μέσος όρος ζωής, αυξάνονται οι αρρώστιες και είναι μεγαλύτερη η συχνότητα της παχυσαρκίας, της κατάθλιψης και της χρήσης ναρκωτικών, καθώς και της εγκληματικότητας.

Πόσο φτωχοί είναι οι γείτονες σας;

Σύμφωνα με τον καθηγητή Wilkinson, σε κράτη όπως π.χ. οι ΗΠΑ, η Μ. Βρετανία και η Πορτογα-

λία, που εμφανίζουν μεγάλο δείκτη κοινωνικής ανισότητας (εκεί περίπου το 20% των πλουσιότερων έχει εισόδημα κατά 9 φορές μεγαλύτερο του 20% των φτωχότερων), όλοι οι δείκτες είναι πολύ χειρότεροι σε σχέση με χώρες όπως π.χ. η Ιαπωνία, η Φινλανδία, η Νορβηγία και η Σουηδία, που έχουν πολύ μικρότερο δείκτη ανισότητας και συνολικά πολύ καλύτερη υγεία. Κάτι πολύ σημαντικό είναι ότι, όταν οι γείτονές μας είναι το ίδιο φτωχοί με εμάς, τότε δεν επιδεινώνεται η υγεία μας. Αντίθετα, επιδεινώνεται σημαντικά όταν οι γείτονές μας είναι πολύ πλούσιοι. Δηλαδή, η μεγάλη διαφορά πολλαπλασιάζει τα προβλήματα υγείας. Πιθανόν το κοινωνικό στρες και η πίεση που νιώθει ο άνθρωπος όταν βλέπει δίπλα του ένα πρότυπο τον κάνουν να υποφέρει ακόμα περισσότερο.

περ. «Popular medicine», εφημ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ,
Νοέμβριος 2010

Η κοινωνική ανισότητα βλάπτει σοβαρά την υγεία

1. Τι σημαίνουν οι λέξεις; Αντιστοιχίστε τα συνώνυμα.

νοσούν	•	•	αποτελέσματα
επιδεινώνεται	•	•	πεθαίνει
στρες	•	•	λιγοστεύει
μειώνεται	•	•	χειροτερεύει
εισόδημα	•	•	τα χρήματα που κερδίζει κάποιος
πάει στον Παράδεισο	•	•	άγχος
συνέπειες	•	•	αρρωσταίνουν

2. Σημειώστε Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) σύμφωνα με το κείμενο:

- Οι φτωχοί άνθρωποι αρρωσταίνουν πιο συχνά.
- Οι φτωχοί ζουν περισσότερα χρόνια σε σύγκριση με τους πλούσιους.
- Όταν η κοινωνική ανισότητα είναι μεγάλη, τότε αυξάνεται η εγκληματικότητα.
- Όταν οι γείτονές μας είναι πιο πλούσιοι από εμάς, τότε καλυτερεύει η υγεία μας.
- Το άγχος και η πίεση που νιώθει ένας άνθρωπος όταν βλέπει δίπλα του ορισμένους επιτυχημένους τον κάνουν να αισθάνεται καλύτερα.

3. Απαντήστε σύμφωνα με το κείμενο:

- Σε ποιο πρόβλημα αναφέρεται το κείμενο;
- Ποιες είναι οι συνέπειες της κοινωνικής ανισότητας στους φτωχούς;
- Σε ποιες χώρες η υγεία των κατοίκων είναι πολύ χειρότερη και γιατί;

4. Γράψτε τα αντίθετα στις παρακάτω λέξεις:

φτωχοί	#	
μεγαλύτερο	#	
ισότητα	#	
επιδεινώνεται	#	
αυξάνεται	#	
περισσότερο	#	

5. Σχηματίστε τα θηλυκά ουσιαστικά σε -ότητα που παράγονται από τα επίθετα, όπως στο παράδειγμα.

ίσος	>	ισότητα
άνισος	>	
εργατικός	>	
εγκληματικός	>	
ανώτερος	>	
κατώτερος	>	
αποτελεσματικός	>	
κοινωνικός	>	
μέτριος	>	

Η εμπορευματοποίηση στη ζωή των παιδιών

Στις μέρες μας, η αγαπημένη ασχολία των παιδιών στον ελεύθερο χρόνο τους είναι να βλέπουν τηλεόραση. Στις ΗΠΑ, τα παιδιά περνούν περισσότερη ώρα μπροστά στις τηλεοπτικές οθόνες παρά κάθοντας κάποια άλλη δραστηριότητα, εκτός από τον ύπνο.

Οι μελέτες δείχνουν ότι όση περισσότερη ώρα περνούν τα μικρά παιδιά μπροστά στην τηλεόραση, τόση λιγότερη περνούν απασχολούμενα με δημιουργικό παιχνίδι. Σε αντίθεση με άλλα μέσα όπως το διάβασμα και το ραδιόφωνο, που απαιτούν από το παιδί να φανταστεί ήχους και εικόνες, αυτά που παρουσιάζονται στην οθόνη κάνουν όλη τη δουλειά μόνα τους.

Αγαπημένοι χαρακτήρες των μέσων μαζικής ενημέρωσης, νέες τεχνολογίες, πολύχρωμες συσκευασίες και καλοστημένες στρατηγικές πώλησης συνδυάζονται σε συντονισμένες εκστρατείες για να κερδίσουν την καρδιά, το μυαλό και τη φαντασία των παιδιών – μαθαίνοντάς τους να εκτιμούν περισσότερο αυτό που μπορούν να αγοράσουν παρά τις δικές τους φανταστικές δημιουργίες. Όταν ο καταναλωτισμός κυριαρχεί στην κοινωνία, τότε το δημιουργικό παιχνίδι χάνει την αξία του. Τα παιχνίδια που τρέφουν τη φαντασία – τουβλάκια, χρω-

ματιστά μολύβια, πινέλα και μπογιές, απλές κούκλες χωρίς ηλεκτρονικά κυκλώματα και καλώδια – μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές φορές και με πολλούς τρόπους χωρίς να χρειάζεται να ξοδευτούν χρήματα σε νέα παιχνίδια.

Βιβλιοθήκες παιχνιδιών

Ένας έξυπνος τρόπος τον οποίο πολλοί γονείς χρησιμοποιούν για να μειώσουν τον καταναλωτισμό είναι οι βιβλιοθήκες παιχνιδιών. Αυτές είναι σαν τις κανονικές βιβλιοθήκες, μόνο που τα παιδιά αντί να διαβάζουν βιβλία παίζουν με παιχνίδια.

Οι βιβλιοθήκες παιχνιδιών (αλλιώς τις λένε παιγνιοθήκες) βρίσκονται στο κέντρο της κοινότητας και φέρνουν κοντά τις οικογένειες που μοιράζονται συλλογικά αγαθά. Εκτιμάται ότι 4.500 βιβλιοθήκες παιχνιδιών βρίσκονται σε 31 χώρες. Στη Νέα Ζηλανδία, για παράδειγμα, 217 βιβλιοθήκες παιχνιδιών εξυπηρετούν περισσότερα από 23.000 παιδιά.

Susan Linn, «Η εμπορευματοποίηση στη ζωή των παιδιών»,
Ινστιτούτο Worldwatch, Η κατάσταση του κόσμου,
εκδ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 2010

Η εμπορευματοποίηση στη ζωή των παιδιών

1. Διαβάστε το κείμενο και διαλέξτε τη σωστή απάντηση:

- **Στις ΗΠΑ τα περισσότερα παιδιά περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους:**
 - α. παίζοντας.
 - β. βλέποντας τηλεόραση.
 - γ. διαβάζοντας.

- **Τα παιδιά μπορούν να φανταστούν ήχους και εικόνες όταν:**
 - α. κοιμούνται.
 - β. διαβάζουν και ακούνε ραδιόφωνο.
 - γ. βλέπουν τηλεόραση.

- **Τα δημιουργικά παιχνίδια**
 - α. μπορούν να χρησιμοποιηθούν με πολλούς τρόπους.
 - β. κοστίζουν πολλά χρήματα.
 - γ. είναι βαρετά.

- **Στις «βιβλιοθήκες παιχνιδιών» τα παιδιά:**
 - α. διαβάζουν.
 - β. παίζουν παιχνίδια όλα μαζί.
 - γ. αγοράζουν παιχνίδια.

2. Εσείς τι λέτε;

- Ποια είναι τα αγαπημένα σας παιχνίδια σήμερα;
- Ποια ήταν τα αγαπημένα σας παιχνίδια όταν ήσασταν μικροί/-ές;
- Ποια παιχνίδια θεωρείτε δημιουργικά;
- Γιατί παιχνίδια όπως τα τουβλάκια, τα χρωματιστά μολύβια, τα πινέλα και οι μπογιές, οι απλές κούκλες θεωρούνται δημιουργικά παιχνίδια;

6. **Ομαδική εργασία:** Διαλέξτε κάτι απλό (ένα χαρτί, μία γόμα, ένα μολύβι κ.ά.) και σκεφτείτε ένα παιχνίδι που θα μπορούσατε να φτιάξετε χρησιμοποιώντας πάνω απ' όλα τη φαντασία σας.
7. Διαβάστε τους στίχους του τραγουδιού και βρείτε ποια πράγματα γίνονται παιχνίδια με τη φαντασία των μικρών παιδιών.

Τα μικρά παιδιά (*Αρλέτα*)

Τα μικρά παιδιά, τα μικρά παιδιά
που κρατούνε στο χέρι τους
σαν τον μύλο τον χάρτινο
τις ελπίδες μας.

Τα μικρά παιδιά, τα μικρά παιδιά
που μπερδεύουν τα λόγια τους
που μιλούν με νοήματα
στα παιχνίδια τους.

Μες σε κήπους και χώματα
με λουλούδια ή λάσπη
έναν κόσμο ζουν τα μικρά
τον πιο όμορφο.

Ένα φύλλο ή μια μέλισσα
ένα τόπι ή μια βέργα
γίνονται αυτοκίνητα, χαρά,
κόσμου ζωή.

Δυο κουτιά σπίρτα γίνηκαν
ο σταθμός και τα τρένα
που μπορούνε να φτάσουνε
ως την άκρη της γης.

Τα μικρά παιδιά, τα μικρά παιδιά
που κρατούνε στο χέρι τους
σαν τον μύλο τον χάρτινο τις ελπίδες μας...

Στίχοι: Αρλέτα

Μουσική: Αρλέτα

Πρώτη εκτέλεση: Αρλέτα

Μένουμε μέσα και περνάμε μια χαρά!

Σαββατοκύριακο με τη θερμοκρασία να μη θυμίζει μέσα Νοεμβρίου. Μέχρι πρότινος αυτό σήμαινε γεμάτα εστιατόρια και μπαρ και καταστήματα ρούχων που θα πουλούσαν είδη ένδυσης κατάλληλα μόνο για νυχτερινές εξόδους. Σε εποχές κρίσης όμως η εικόνα αλλάζει. Η κίνηση μεταφέρεται από τα μπαρ στα σαλόνια. «Στην παρέα μου έχουμε καταργήσει τις εξόδους σε μπαρ και σε νυχτερινά κέντρα. Αντιθέτως, σχεδόν κάθε μέρα μαζευόμαστε σε κάποιο φιλικό σπίτι» λέει μια φοιτήτρια.

«Διασκεδάζουμε και δεν ξοδεύουμε πολλά χρήματα. Ακόμη και φίλοι που εργάζονται δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις πανάκριβες τιμές της αθηναϊκής νυχτερινής διασκέδασης» προσθέτει. «Αυτό που κάνει τα γλέντια στα σπίτια ξεχωριστά είναι ότι καθορίζεις απόλυτα εσύ το πώς διασκεδάζεις. Θα φάμε, άλλες φορές θα ακούσουμε ή θα παίξουμε μουσική ή ακόμη και επιτραπέζια παιχνίδια». Στις οικιακές συγκεντρώσεις μας όλα τα φτιάχνουμε εμείς, από τα γλυκά ως τη... μουσική, αφού διοργανώνουμε βραδιές καρσόκε. Ειδικά το τελευταίο έχει προκαλέσει πάμπολλες φορές τις αντιδράσεις των γειτόνων» λέει γελώντας μια άλλη φοιτήτρια. «Όλοι αυτοί είναι τρόποι για να περάσεις καλά και να εξοικονομήσεις χρήματα προκειμένου να τα διαθέσεις σε πράγματα που σε ενδια-

φέρουν πραγματικά, όπως είναι για μένα τα ταξίδια στο εξωτερικό».

Για πολλές νεανικές παρέες η τράπουλα είναι ένας τρόπος να γλιτώσουν... χρήματα διασκεδάζοντας. «Ό,τι και να γίνει, μία φορά την εβδομάδα θα μαζευτούμε σπίτι για να παίξουμε πόκερ. Με λίγα ευρώ διασκεδάζεις, νιώθεις αγωνία και περνάς την ώρα σου πολύ καλύτερα από το να βγεις σε ένα μπαρ, όπου και περισσότερα χρήματα θα ξοδέψεις και η διασκέδαση είναι κάθε άλλο παρά εξασφαλισμένη» τονίζει ένας 26χρονος υπάλληλος.

Η στροφή σε σπιτικά γλέντια δεν περιορίζεται στις φοιτητικές παρέες, όπου συνήθως τα χρήματα είναι λίγα και ο ελεύθερος χρόνος πολύς. «Για μένα η καλύτερη διασκέδαση είναι να επισκεφθώ φίλους ή να έρθουν αυτοί σε μένα. Πάντα συνέβαινε αυτό, δεν είναι ότι άλλαξα τις προτιμήσεις μου εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Αρκετοί φίλοι μου όμως το έκαναν», λέει ένας 31χρονος ιδιωτικός υπάλληλος. «Το θέμα είναι οι άνθρωποι να προσπαθούν να περάσουν όσο καλύτερα γίνεται χωρίς να γίνονται μίζεροι. Μια χαλαρή επίσκεψη δε χρειάζεται ούτε ντύσιμο ούτε ιδιαίτερο προγραμματισμό, πράγμα σημαντικό αν εργάζεσαι πολλές ώρες» προσθέτει.

εφημ. *ΤΟ ΒΗΜΑ*, 20/11/2010
(<http://www.tovima.gr/>) (διασκευή)

Μένουμε μέσα και περνάμε μια χαρά!

1. Αλλάξτε την υπογραμμισμένη λέξη με μια άλλη λέξη ή φράση που ταιριάζει.

- Πολλοί νέοι έχουν καταργήσει τη νυχτερινή έξοδο.

α. σταματήσει	β. απεργήσει	γ. καταλάβει
---------------	--------------	--------------
- Ακόμα και όταν εργάζεσαι, είναι φορές που δεν μπορείς να ανταποκριθείς στα έξοδα της καθημερινής διασκέδασης.

α. αντιληφθείς	β. αντιμετωπίσεις	γ. ανταμειφθείς
----------------	-------------------	-----------------
- Όταν οι νέοι γλεντάνε σε ένα σπίτι καθορίζουν οι ίδιοι το πώς διασκεδάζουν.

α. καθαρίζουν	β. προσδιορίζουν	γ. γνωρίζουν
---------------	------------------	--------------
- Με τα γλέντια στα σπίτια μπορείς να περάσεις καλά και παράλληλα να εξοικονομήσεις χρήματα για να κάνεις κάτι άλλο.

α. να περιορίσεις τα χρήματα που ξοδεύεις	β. να αυξήσεις τα χρήματα που ξοδεύεις	γ. να εξασφαλίσεις τα χρήματα που θέλεις
---	--	--
- Η διασκέδαση σε ένα μπαρ δεν είναι εξασφαλισμένη.

α. ασφαλής	β. μεγάλη	γ. σίγουρη
------------	-----------	------------

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το κείμενο:

- Πώς διασκεδάζουν πολλοί φοιτητές σήμερα;
- Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους πολλοί νέοι προτιμούν τις συγκεντρώσεις στα σπίτια;
- Τι κάνουν όταν μαζεύονται σε φιλικά σπίτια;
- Για ποιους λόγους μια επίσκεψη σε ένα φιλικό σπίτι είναι προτιμότερη από μια νυχτερινή έξοδο;

3. Απαντήστε χρησιμοποιώντας ενεργητικές μετοχές, όπως στο παράδειγμα.

- Σύμφωνα με το κείμενο πώς περνάνε την ώρα τους οι φοιτητές στα σπίτια;

Τρώγοντας, _____, _____, _____,
_____, _____, _____.

- Πώς διασκεδάζετε εσείς καθημερινά με τους φίλους σας;
- Πώς διασκεδάζατε τα προηγούμενα χρόνια;

Ένα από τα 10 παιδιά-θαύματα του πλανήτη

Είδηση 1η

Παιδί θαύμα ο Κιμ Ανγκ Γιονγκ
Ο πιο έξυπνος άνθρωπος του κόσμου που πήγε στο πανεπιστήμιο στα 3

<http://ads.24media.gr>

Είδηση 2η

Πτυχία-«μαϊμού»
από πανεπιστήμια του εξωτερικού

Στον Εισαγγελέα παραπέμφθηκαν οι κάτοχοι τριακοσίων πλαστών πτυχίων, τα οποία εντόπισαν οι υπηρεσίες του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφορικής (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ) που ασχολείται με την αναγνώριση πτυχίων από το εξωτερικό σε έλεγχο που πραγματοποίησε από το 2000 μέχρι σήμερα.

Τα περισσότερα πλαστά πτυχία προέρχονται από πανεπιστήμια της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Αλβανίας και της Ρωσίας και οι κύριες ειδικότητες αφορούν ιατρούς, πολιτικούς μηχανικούς, οικονομολόγους και νομικούς.

Τα πλαστά πτυχία αφορούν περιπτώσεις ατόμων που κατέθεσαν τον τίτλο τους, χωρίς να έχουν παρακολουθήσει μαθήματα ή να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές τους, αλλά και άτομα που έχουν καταθέσει ψευδείς βεβαιώσεις κυρίως ως προς τον απαιτούμενο χρόνο φοίτησης στο εξωτερικό.

Από τα 310 πλαστά πτυχία, τα 89 προέρχονται από τη Βουλγαρία, 78 από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., 65 από την Αλβανία, 57 από την πρώην ενωμένη Γιουγκοσλαβία, 19 από την Ρουμανία, 1 από την Αγγλία και 1 από την Αμερική.

<http://www.madata.gr/>, Ιανουάριος 2007 (διασκευή)

Είδηση 3η

Νέα έρευνα-σοκ για την παχυσαρκία

Η παχυσαρκία θα πάρει σύντομα στη Γερμανία τη θέση του καπνίσματος ως ο κύριος παράγοντας κινδύνου για εμφάνιση καρκίνου, ανακοίνωσε ο επικεφαλής του κύριου καρκιнологικού εργαστηρίου της χώρας.

Ο λόγος είναι η αύξηση του ποσοστού των παχύσαρκων στη Γερμανία. Οι παχύσαρκοι κινδυνεύουν περισσότερο από καρκίνους του οισοφάγου, του εντέρου, των νεφρών, του παγκρέατος και του μαστού, μολοντί δεν έχουν ακόμη εξηγηθεί

πλήρως οι ακριβείς μηχανισμοί που εμπλέκονται. Ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων καρκίνου αναμένεται ότι θα αυξηθεί στη Γερμανία, καθώς αυξάνεται το προσδόκιμο ζωής.

"Οι καρκίνοι είναι νόσοι που εμφανίζονται κυρίως σε μεγάλη ηλικία", εξήγησε.

Από τους 450.000 ανθρώπους που εμφανίζουν καρκίνο κάθε χρόνο στη Γερμανία, περίπου οι μισοί θεραπεύονται και πολλοί άλλοι υποβάλλονται σε θεραπείες με τις οποίες ο καρκίνος

ελέγχεται. Νέα φάρμακα και η τάση να προσαρμόζονται οι θεραπείες στο συγκεκριμένο ασθενή υπόσχονται αύξηση του ποσοστού των καρκινοπαθών που θεραπεύονται.

<http://www.CapitalHealth.gr/>, Δεκέμβριος 2010 (διασκευή)

Ειδήσεις

1. Αντιστοιχίστε τις λέξεις ή φράσεις με την ίδια σημασία.

πλαστός	•	• ψεύτικες
εντόπισαν	•	• αρρώστιες
ψευδείς	•	• ο αρχηγός
απαιτούμενος χρόνος	•	• βρήκαν
παχυσαρκία	•	• αριθμός ανθρώπων που αρρώστησαν από μια νόσο
ο επικεφαλής	•	• ο απαραίτητος χρόνος για να κάνεις κάτι
κρούσματα	•	• ψεύτικος, νόθος, τεχνητός
προσδόκιμο ζωής	•	• το να είναι κάποιος πολύ χοντρός
νόσοι	•	• ο χρόνος που περιμένουμε να ζήσουν οι άνθρωποι
υποβάλλονται	•	• περνούν αναγκαστικά, παθαίνουν

2. Απαντήστε με λίγα λόγια σύμφωνα με το κείμενο:

Είδηση 1η

- Γιατί ο Κιμ Ανγκ Γιονγκ θεωρείται παιδί-θαύμα;
- Πότε κάποιος λέγεται παιδί-θαύμα και γιατί;

Είδηση 2η

- Πόσα είναι τα πλαστά πτυχία που έχουν βρεθεί μέχρι τώρα και από ποιες χώρες προέρχονται;
- Ποιες ειδικότητες αφορούν τα πλαστά πτυχία;

Είδηση 3η

- Ποια είναι η κύρια αιτία για την εμφάνιση καρκίνου στη Γερμανία και γιατί;
- Γιατί αναμένεται ότι θα αυξηθούν τα κρούσματα καρκίνου τα επόμενα χρόνια;

3. α. Παρατηρήστε τις φράσεις στους τίτλους των ειδήσεων και γράψτε ό,τι νομίζετε ότι σημαίνουν:

παιδί-θαύμα = _____

πτυχία-«μαϊμού» = _____

έρευνα-σοκ = _____

6. Τι νομίζετε ότι σημαίνουν τα σύνθετα;

ταξίδι-αστραπή = _____

λέξη-κλειδί = _____

χρονιά-σταθμός = _____

4. Συχνά σε τίτλους ειδήσεων διαβάζουμε δύο λέξεις μαζί (πολυλεκτικά σύνθετα) που ενώνονται μεταξύ τους με ενωτικό (π.χ. παιδί-θαύμα). Αντιστοιχίστε κάθε λέξη από τη μία στήλη με εκείνη που ταιριάζει από την άλλη στήλη.

χρονιά		αστραπή
νόμος		μέλος
ταξίδι		έκπληξη
άνθρωπος		πλαίσιο
χώρα		σοκ
πάρτι		σταθμός
ήττα		κλειδί

5. Συμπληρώστε τα κενά με τα σύνθετα αυτά στους παρακάτω τίτλους ειδήσεων:

_____ ΤΟ 2011 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
_____ ΓΙΑ ΠΑΝΛΕΙΑΚΟ- ΗΤΤΑ ΓΙΑ ΑΕ ΛΕΧΑΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ...
ΟΜΟΓΕΝΗΣ Ο _____ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ
ΚΑΝΤΕ ΚΛΙΚ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΞΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ _____ ΤΩΡΑ. ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!
ΤΟ _____ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΑ ΣΚΟΠΙΑ, ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΔΙΟΥ
_____ ΓΙΑ ΑΕΙ. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Η ΕΣΘΟΝΙΑ 17η _____ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Οι διατροφικές συνήθειες των εφήβων μαθητών

Τα παιδιά είναι το μέλλον κάθε τόπου. Αυτό είναι γεγονός. Σύμφωνα με την παρακάτω έρευνα όμως, υπάρχουν κάποια σημεία που το δικό μας «μέλλον» απέχει από αυτό που προμηνύεται.... «υγιές». Ο λόγος; Οι διατροφικές συνήθειες και ο τρόπος ζωής των εφήβων που βέβαια δεν είναι άλλο από εκείνο που εμείς... τους διδάσκουμε!

Μπορεί λοιπόν σαν Έλληνες να ανήκουμε στους «εμπνευστές» της μεσογειακής διατροφής όμως οι διατροφικές συνήθειες των εφήβων μαθητών, απέχουν κατά πολύ από τα πρότυπα της μεσογειακής πυραμίδας διατροφής ενώ ιδιαίτερα αυξημένα φαίνονται και τα ποσοστά των εφήβων που δηλώνουν καπνιστές αλλά και των νέων που κάνουν συχνή χρήση αλκοόλ.

Κι επειδή είμαστε συνηθισμένοι σε έρευνες που αφορούν σε ένα γενικό και «παγκόσμιο» αποτέλεσμα με συνέπεια να θεωρούμε πως στην χώρα μας μπορεί τα πράγματα να... διαφέρουν, παρακάτω παρουσιάζονται αποτελέσματα πρόσφατης έρευνας που πραγματοποιήθηκε από τον τομέα Υγείας ενός ΙΕΚ.

Ταυτότητα της έρευνας

- Βασικός σκοπός της έρευνας ήταν να παρακολουθήσει τις μεταβολές στις διατροφικές συνήθειες των εφήβων και να εξετάσει τις διατροφικές τους συνήθειες.
- Η έρευνα υλοποιήθηκε κατά τους μήνες Απρίλιο – Ιούνιο του 2009, από τους σπουδαστές Διαιτολογίας του ΙΕΚ, με την επιστημονική συνδρομή του ΚΕ.Μ.Α.Κ. (Κέντρο Μελετών, Ανάπτυξης και Καινοτομίας).
- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 951 μαθητές γυμνασίων και λυκείων της Αθήνας.
- Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν αυτή των προσωπικών συνεντεύξεων μέσω δομημένου ερωτηματολογίου.

Διατροφικές συνήθειες εφήβων μαθητών Γυμνασίων & Λυκείων Αθήνας

Κύρια Ευρήματα:

1. Μόλις το 10 % τρώει πρωινό και τις 7 (ή 6) ημέρες της εβδομάδας.
2. Το 52% επιλέγει ως βασικό ρόφημα στο πρωινό του τον καφέ.
3. Παρόλο που το 97% καταναλώνει δεκατιανό (κολατσιό), το 60% από το συγκεκριμένο ποσοστό επιλέγει να αγοράσει κάτι από το κυλικείο του σχολείου και μόλις το 11% καταναλώνει κάτι που προετοιμάστηκε στο σπίτι!
4. Το 20% δήλωσε πως το γεύμα του περιλαμβάνει κρέας καθημερινά και το 60% 3 με 4 φορές εβδομαδιαίως!
5. Τα όσπρια για ένα ποσοστό του 20% (παρακαλώ) είναι κάτι... άγνωστο αφού περιλαμβάνονται στο γεύμα τους 1 φορά τον μήνα.
6. Τα ζυμαρικά για το 69% αποτελεί γεύμα για τις 3 ή 4 φορές της εβδομάδας!
7. Μόλις και μετά... βίας τρώνε καθημερινά φρούτα και λαχανικά, αφού μόλις το 3% δηλώνουν ότι τους αρέσουν.
8. Για το 50%, τα γλυκά αποτελούν «απαραίτητο» συμπλήρωμα του γεύματος 3 με 4 φορές την εβδομάδα!
9. Το 15% λέει ναι στην κατανάλωση αλκοόλ 3 με 4 φορές εβδομαδιαίως.
10. Στην ερώτηση: Είστε καπνιστής; Θετικά απάντησε το 28%!
11. Παρόλο που το 93% των εφήβων προτιμά το σπιτικό φαγητό, το 18% δεν έχει τη δυνατότητα να το απολαύσει, γιατί δεν... υπάρχει!

<http://www.myself.gr/BlogEditorBio/MK/7.html>, 2009

Οι διατροφικές συνήθειες των εφήβων μαθητών

1. Διαλέξτε τη σωστή απάντηση σύμφωνα με το κείμενο:

- **Οι Έλληνες έφηβοι:**
 - α. τρώνε σύμφωνα με τα πρότυπα της μεσογειακής διατροφής.
 - β. εμπνέονται από τη μεσογειακή διατροφή και την ακολουθούν.
 - γ. η διατροφή τους είναι πολύ διαφορετική από αυτή που προτείνει η μεσογειακή διατροφή.
- **Τα ποσοστά των εφήβων που καταναλώνουν αλκοόλ είναι:**
 - α. υψηλά.
 - β. χαμηλά.
 - γ. κανονικά για την ηλικία τους.
- **Οι περισσότεροι έφηβοι στο σχολείο:**
 - α. τρώνε κάτι που αγοράζουν από το κυλικείο του σχολείου.
 - β. τρώνε ένα τoστ που προετοίμασαν στο σπίτι τους.
 - γ. δεν τρώνε τίποτα.
- **Τα όσπρια είναι:**
 - α. το αγαπημένο φαγητό των εφήβων.
 - β. το φαγητό που τρώνε μία φορά την εβδομάδα.
 - γ. το φαγητό που τρώνε μόνο μία φορά το μήνα.
- **Οι μισοί έφηβοι από αυτούς που πήραν μέρος στην έρευνα δηλώνουν ότι:**
 - α. τρώνε γλυκά καθημερινά.
 - β. τρώνε γλυκά μία φορά την εβδομάδα.
 - γ. τρώνε γλυκά τρεις με τέσσερις φορές την εβδομάδα.
- **Σχεδόν όλοι οι έφηβοι:**
 - α. προτιμούν το σπιτικό φαγητό, αλλά δεν μπορούν να το έχουν όλοι.
 - β. μισούν το σπιτικό φαγητό, αλλά το τρώνε αναγκαστικά.
 - γ. δε βρίσκουν σπιτικό φαγητό.

2. Συζητήστε στην τάξη.

- Πώς κρίνετε τον τρόπο διατροφής των εφήβων;
- Συμφωνείτε με τα ευρήματα της έρευνας;
- Ποιες είναι οι δικές σας καθημερινές διατροφικές συνήθειες;
- Τι τρώτε συνήθως στο σχολείο;
- Προτιμάτε το σπιτικό ή το έτοιμο φαγητό;

3. Πόσες φορές την εβδομάδα τρώτε κρέας, ψάρι, όσπρια; Φτιάξτε ένα γράφημα με τις συχνότητες αυτές.

Φορές την εβδομάδα

4. Αντιστοιχίστε τις λέξεις και σχηματίστε τα σύνθετα, όπως στο παράδειγμα. Ποιο φαγητό μπορείτε να φτιάξετε με τα παρακάτω υλικά;

ένα πακέτο	•	• νερό	> _____
ένα κουταλάκι	•	• σκόρδο	> _____
μία κουταλιά	•	• σούπας ντομάτα πελτέ	> _____
ένα φλιτζάνι	•	• μαϊντανό	> <u>ένα μάτσο μαϊντανό</u>
δέκα ποτήρια	•	• μακαρόνια	> _____
μία σκελίδα	•	• γλυκού αλάτι	> _____
ένα μάτσο	•	• τσαγιού λάδι	> _____

5. Άλλα σύνθετα που χρησιμοποιούμε σχηματίζονται από ουσιαστικό + ουσιαστικό σε γενική (π.χ. φακοί επαφής). Συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις με το κατάλληλο σύνθετο από την παρένθεση.

(φακοί επαφής, ετικέτα ασφαλείας, ποτήρια νερού, πλυντήριο πιάτων, λεξικό τσέπης, ποτήρια κρασιού, φρούτα εποχής)

- Ο Πολ άνοιξε το _____ που είχε μαζί του και είδε πώς λεγόταν η λέξη που έψαχνε στα ελληνικά.
- Κώστα, πού βρήκες τις φράουλες μες στο χειμώνα; Δεν είναι νόστιμες. Να προτιμάς τα _____.
- Δεν αντέχω πια να φοράω συνέχεια γυαλιά! Αύριο θα παραγγείλω _____.
- Άννα, να πλύνω τα πιάτα ή θα τα βάλουμε στο _____;
- Κάθε ρούχο στο μαγαζί έχει πάνω του μια _____.
- Χτες ο Γιάννης αγόρασε έξι _____ και έξι _____ για την αδερφή του.

(Για τα πολυλεκτικά σύνθετα βλ. ασκήσεις 175-180 → Γλωσσικές Ασκήσεις, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004.)

Η Ευρώπη κόβει το τσιγάρο και... εισπράττει

Η Ισπανία μπήκε και αυτή από χθες στον κατάλογο των ευρωπαϊκών χωρών που απαγορεύουν το κάπνισμα όχι μόνο στους κλειστούς δημόσιους χώρους, αλλά και στα καφέ, καθώς και στα εστιατόρια.

Και όμως, ενώ οι κυβερνήσεις των περισσότερων κρατών-μελών ετοιμάζουν, όπως πάντα με την είσοδο του νέου έτους, νέες αυξήσεις στα τσιγάρα, όχι φυσικά για να προστατέψουν την υγεία των πολιτών, αλλά για να γεμίσουν τα κρατικά ταμεία, ενώ οι Βρυξέλλες επεξεργάζονται νέα αντικαπνιστικά μέτρα, οι Ευρωπαίοι καπνιστές αντιστέκονται πεισματικά, απόδειξη ότι ο αριθμός τους παραμένει υψηλός...

Η αντικαπνιστική εκστρατεία, λοιπόν, στην Ευρώπη των 27 εντείνεται, αλλά τα αποτελέσματα δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες. Έπειτα από μια 5ετία μέτρων και απαγορεύσεων, το 30% των Ευρωπαίων εξακολουθούν να καπνίζουν, αγνοώντας τις προειδοποιήσεις, τις φωτογραφίες και τις σημάνσεις στα πακέτα και επιδεικνύοντας υπομονετική στάση στις απαγορεύσεις. Το πιο ανησυχητικό είναι ότι καπνίζουν το 35% των νέων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όμως, επιμένει και επεξεργάζεται μια σειρά από νέες αντικαπνιστικές ιδέες (μεγαλύτερες φωτογραφίες στα πακέτα για τις επιπτώσεις του καπνού, περιορισμός των βλαβερών ουσιών), στο πλαίσιο της αναθεώρησης της κοινοτικής νομοθεσίας, με στόχο να τεθούν σε ισχύ από το 2012.

Προς το παρόν, η κατάσταση στα κράτη-μέλη είναι η ακόλουθη:

Βέλγιο: Τα μέτρα απαγόρευσης του καπνίσματος, που ισχύουν εδώ και μία διετία για τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, αναμένεται να επεκταθούν και σε όλα τα καφεενεία από το 2012.

Γερμανία: Απαγορεύεται το κάπνισμα από τον Ιούλιο 2008 στα μπαρ και τα εστιατόρια. Εξαιρούνται, όμως, τα μεγάλα εστιατόρια, που μπορούν να διαθέτουν ειδικό χώρο για τους καπνιστές, και τα μικρά μπαρ (παμπ).

Φινλανδία: Η κόλαση για τους καπνιστές. Όχι μόνο απαγορεύεται εδώ και καιρό το κάπνισμα σε εστιατόρια, μπαρ, καφεενεία και γενικά στους κλειστούς χώρους, αλλά με τα μέτρα που ανακοινώθηκαν τον Οκτώβριο

2010, επεκτείνεται η απαγόρευση ακόμη και στα πεζοδρόμια...

Δανία: Ισχύει από το 2007 η απαγόρευση για τα μπαρ, καφεενεία και εστιατόρια ο χώρος των οποίων υπερβαίνει τα 100 τετρ. μέτρα.

Γαλλία: Από το 2008, απαγορεύτηκε το κάπνισμα μέσα σε καφεενεία, μπαρ και εστιατόρια. Επιτρέπεται μόνο στα έξω τραπέζια όπου υπάρχουν σόμπες.

Μ. Βρετανία: Απαγορεύεται το κάπνισμα σε μπαρ και εστιατόρια από το 2007 και στη Σκωτία από το 2006.

Ιρλανδία: Η πρώτη κοινοτική χώρα που αποφάσισε (2004) την απαγόρευση του καπνίσματος.

Ιταλία: Η απαγόρευση σε καφεενεία και εστιατόρια ισχύει από τον Ιανουάριο 2005. Οι καπνιστές πίνουν τον καφέ τους στο πεζοδρόμιο.

Ολλανδία: Απαγορεύεται το κάπνισμα στα εστιατόρια από τον Ιούλιο 2008. Επιτρέπεται στα μπαρ κάτω από 70 τετρ. μέτρα.

Πολωνία: Από το Νοέμβριο 2010 το κάπνισμα σε μπαρ ή εστιατόριο επιτρέπεται μόνο αν διατίθεται ειδικός χώρος που αερίζεται.

Σλοβακία: Από τον Σεπτέμβριο 2010 απαγορεύεται το κάπνισμα στα εστιατόρια, αλλά επιτρέπεται στα μπαρ και στα καφεενεία.

Σουηδία: Μη διανοηθεί κανείς να καπνίσει σε εστιατόριο, καφεενείο ή ξενοδοχείο. Η σουηδική αστυνομία δεν αστειεύεται με το τσιγάρο. Αναμένεται να επεκταθεί το μέτρο και στα πεζοδρόμια, όπως στη Φινλανδία.

Ελλάδα: Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις, το κάπνισμα απαγορεύεται σε εστιατόρια, ταβέρνες, καταστήματα γρήγορου φαγητού, κινηματογράφους, θέατρα, ξενοδοχεία, αίθουσες παιχνιδιών, αίθουσες εκδηλώσεων κάθε μορφής. Ωστόσο, η ελληνική κυβέρνηση μελετά να επιτρέπεται το κάπνισμα σε νυχτερινά καταστήματα όπου σερβίρεται αλκοόλ, όπως στα μπουζούκια, στα κλαμπ, στα μπαρ και στο καζίνο. Τα καταστήματα που θα επιτρέπουν το κάπνισμα θα υποχρεώνονται να καταβάλλουν φόρο, ο οποίος θα επιβάλλεται ανάλογα με τα τετραγωνικά μέτρα των καταστημάτων και όχι με βάση τα χρήματα που κερδίζουν.

εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 4/11/2011
(<http://www.enet.gr/>)

Η Ευρώπη κόβει το τσιγάρο και... εισπράττει

1. Διαβάστε το άρθρο και κυκλώστε τη σωστή απάντηση:

- **Σήμερα στην Ισπανία το κάπνισμα επιτρέπεται:**
 - α. μόνο στους κλειστούς δημόσιους χώρους.
 - β. μόνο στα καφέ και στα εστιατόρια.
 - γ. και στους δημόσιους χώρους και στα καφέ και στα εστιατόρια.
- **Από το 2011 η τιμή των τσιγάρων στις ευρωπαϊκές χώρες:**
 - α. θα μειωθεί.
 - β. θα αυξηθεί.
 - γ. θα μείνει ίδια.
- **Ο αριθμός των Ευρωπαίων καπνιστών είναι σήμερα:**
 - α. υψηλός.
 - β. χαμηλός.
 - γ. μεγαλύτερος από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια.
- **Στη Γερμανία το κάπνισμα επιτρέπεται σε:**
 - α. σε όλα τα εστιατόρια.
 - β. μόνο στα μεγάλα εστιατόρια, που μπορούν να διαθέτουν ειδικό χώρο για τους καπνιστές.
 - γ. στα καφεενεία.
- **Από τον Οκτώβριο του 2010 στη Φινλανδία απαγορεύεται το κάπνισμα:**
 - α. ακόμα και στα πεζοδρόμια.
 - β. σε όλους τους κλειστούς δημόσιους χώρους.
 - γ. μόνο στα καφεενεία και στα εστιατόρια.
- **Στην Πολωνία το κάπνισμα επιτρέπεται:**
 - α. σε όλα τα μπαρ και στα εστιατόρια.
 - β. μόνο στα μπαρ.
 - γ. μόνο σε μπαρ και εστιατόρια όπου υπάρχει ειδικός χώρος για τους καπνιστές.
- **Στη Σουηδία οι καπνιστές:**
 - α. θα συλληφθούν από τη σουηδική αστυνομία αν καπνίζουν σε εστιατόρια, καφεενεία ή ξενοδοχεία.
 - β. μπορούν να καπνίζουν μόνο στα μπαρ.
 - γ. μπορούν να καπνίζουν σε εστιατόρια, καφεενεία ή ξενοδοχεία.
- **Στην Ελλάδα σήμερα το κάπνισμα απαγορεύεται στα:**
 - α. νοσοκομεία και στα σχολεία.
 - β. στα εστιατόρια, στα θέατρα και στα σινεμά.
 - γ. σε όλους τους κλειστούς δημόσιους χώρους.

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το κείμενο:

- Ποιες είναι οι νέες αντικαπνιστικές ιδέες που σκέφτεται να εφαρμόσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή;
- Ο αριθμός των καπνιστών στην Ευρώπη είναι ακόμη υψηλός;
- Ποιες χώρες εφαρμόζουν τα πιο σκληρά αντικαπνιστικά μέτρα;
- Ποια είναι η πρώτη κοινοτική χώρα που αποφάσισε την απαγόρευση του καπνίσματος;
- Στην Ελλάδα σε ποια μέρη απαγορεύεται το κάπνισμα;
- Ποια ρύθμιση μελετά η ελληνική κυβέρνηση για τα νυχτερινά καταστήματα;
- Τι θα πρέπει να κάνουν τα νυχτερινά καταστήματα στα οποία θα επιτρέπεται το κάπνισμα;

3. Βρείτε τα ρήματα που λείπουν και συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το κείμενο.

- Οι Βρυξέλλες _____ νέα αντικαπνιστικά μέτρα.
- Οι Ευρωπαίοι καπνιστές _____ στα αντικαπνιστικά μέτρα, εφόσον εξακολουθούν να καπνίζουν.
- Η αντικαπνιστική εκστρατεία στην Ευρώπη _____, αλλά τα αποτελέσματα δεν _____ στις προσδοκίες.
- Το 35% των νέων στην Ευρώπη _____.
- Στο Βέλγιο τα μέτρα απαγόρευσης του καπνίσματος, που ισχύουν εδώ και μία δεκαετία για τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, _____ να επεκταθούν και σε όλα τα καφεενεία από το 2012.
- Στη Γερμανία _____ το κάπνισμα από τον Ιούλιο 2008 στα μπαρ και τα εστιατόρια.
- Στη Φινλανδία από τον Οκτώβριο του 2010 _____ το κάπνισμα ακόμα και στα πεζοδρόμια.
- Στη Γαλλία από το 2008 _____ το κάπνισμα μέσα σε καφεενεία, μπαρ και εστιατόρια. _____ μόνο στα έξω τραπέζια όπου υπάρχουν σόμπες.
- Στην Πολωνία από το Νοέμβριο 2010 το κάπνισμα σε μπαρ ή εστιατόριο _____ μόνο αν _____ ειδικός χώρος που _____.
- Στην Ελλάδα το κάπνισμα _____ σε εστιατόρια, σινεμά, θέατρα, ξενοδοχεία, και γενικά σε κλειστούς δημόσιους χώρους. Ωστόσο, η ελληνική κυβέρνηση μελετά να _____ το κάπνισμα σε νυχτερινά καταστήματα όπου _____ αλκοόλ, όπως στα μπουζούκια, τα κλαμπ, τα μπαρ και στο καζίνο.

4. Πείτε μας τη γνώμη σας:

- Ο αριθμός των νέων που καπνίζουν στην Ευρώπη εξακολουθεί να είναι υψηλός (35%). Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Ξέρετε γιατί το κάπνισμα είναι βλαβερό για την υγεία;
- Γιατί όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αποφάσισαν να πάρουν αυστηρά αντικαπνιστικά μέτρα τα τελευταία χρόνια;
- Στην Ελλάδα και ειδικότερα στο μέρος όπου μένετε εφαρμόζονται τα αντικαπνιστικά μέτρα;
- Συμφωνείτε με τα αντικαπνιστικά μέτρα; Πιστεύετε ότι χρειάζεται να υπάρχουν καφέ ή εστιατόρια όπου να επιτρέπεται το κάπνισμα;
- Έχετε φίλους που είναι νέοι και καπνίζουν; Πότε ξεκίνησαν το κάπνισμα;
- Ξέρετε ανθρώπους που κάπνιζαν και αποφάσισαν να το σταματήσουν;

5. Τι θα λέγατε σε ένα νέο που καπνίζει για να τον πείσετε να το σταματήσει; Γράψτε τρεις σημαντικούς λόγους.

1. _____.
2. _____.
3. _____.

6. Σχηματίστε το ουσιαστικό που παράγεται από τα ρήματα και αλλάξτε τις ρηματικές φράσεις με ονοματικές φράσεις, όπως στο παράδειγμα.

Οι Βρυξέλλες **επεξεργάζονται** νέα αντικαπνιστικά μέτρα. >

Επεξεργασία νέων αντικαπνιστικών μέτρων από τις Βρυξέλλες.

- Οι Ευρωπαίοι καπνιστές **αντιστέκονται** πεισματικά. >

_____.

- Στη Γερμανία **απαγορεύεται** το κάπνισμα από τον Ιούλιο 2008 στα μπαρ και τα εστιατόρια. >

_____.

- Στη Φινλανδία από τον Οκτώβριο 2010 **επεκτείνεται** η απαγόρευση ακόμη και στα πεζοδρόμια. >

_____.

- Στην Πολωνία **διατίθεται** ειδικός χώρος που αερίζεται σε ορισμένα μπαρ ή εστιατόρια. >

_____.

- Στην Ελλάδα τα καταστήματα που θα επιτρέπουν το κάπνισμα θα **υποχρεώνονται** να καταβάλλουν φόρο. >

_____.

7. Διαλέξτε τη συνώνυμη για κάθε υπογραμμισμένη λέξη.

- Η αντικαπνιστική εκστρατεία στην Ευρώπη των 27 εντείνεται.
α. εξασθενεί β. δυναμώνει γ. εντοπίζεται
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάζεται μια σειρά από νέες αντικαπνιστικές ιδέες, όπως μεγαλύτερες φωτογραφίες στα πακέτα για τις επιπτώσεις του καπνού.
α. αποτελέσματα β. επιρροή γ. πτώσεις
- Στο Βέλγιο τα μέτρα απαγόρευσης του καπνίσματος, που ισχύουν εδώ και μία διετία για τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, αναμένεται να επεκταθούν και σε όλα τα καφενεία από το 2012.
α. μένει να β. περιμένουμε να γ. αναγκάζεται να
- Στη Φινλανδία η απαγόρευση του καπνίσματος επεκτείνεται ακόμη και στα πεζοδρόμια.
α. επιβάλλεται β. επέρχεται γ. εξαπλώνεται
- Στη Δανία ισχύει από το 2007 η απαγόρευση για τα μπαρ, καφενεία και εστιατόρια, ο χώρος των οποίων υπερβαίνει τα 100 τετρ. μέτρα.
α. ξεπερνά β. υπερβάλλει γ. ξεχωρίζει
- Στη Σουηδία μη διανοηθεί κανείς να καπνίσει σε εστιατόριο, καφενείο ή ξενοδοχείο.
α. μην απαγορέψει β. μη σκεφτεί γ. μη διαλέξει
- Τα καταστήματα που θα επιτρέπουν το κάπνισμα θα υποχρεώνονται να καταβάλλουν φόρο.
α. να παίρνουν β. να κερδίζουν γ. να δίνουν

